

Univerza v Ljubljani

Filozofska Fakulteta

Oddelek za psihologijo

HEKATON (angl. HACKATHON)

Seminarska naloga pri predmetu Karierni razvoj zaposlenih

Saša Bajc

Ljubljana, 2018

UVODNA PREDSTAVITEV METODE

Hekaton je organiziran dogodek, kjer se združijo različni posamezniki z namenom reševanje določenega problema, iskanja inovativnih rešitev (Competo, 2018; Tauberer, b.d.) ali ustvarjanja inovativnih produktov (večinoma digitalnih produktov) (Lodato in DiSalvo, 2016). Bistvo je, da se na dogodku oblikujejo raznolike skupine ljudi, ki si med seboj delijo izkušnje in znanje ter imajo različne želje, potrebe, navade in pričakovanja. Le tako bodo najhitreje prišli do odlične rešitve določenega izpostavljenega problema (Competo, 2018). Dogodki so orientirani na delo, vendar hkrati ponujajo priložnost za druženje in povezovanje (Lodato in DiSalvo, 2016).

Na dogodek se lahko prijavijo posamezniki ali že predhodno oblikovane skupine (Li in Johnson, 2015). Te so različno velike, z ali brez mentorja (Svet capital, 2018). Mentorji skupini podajajo nasvete, odgovarjajo na vprašanja, jim pomagajo pri premagovanju stresa zaradi časovnega pritiska (Saltonstall, 2018b), vodijo h končnemu cilju in na splošno pripomorejo k premagovanju ovir, s katerimi se sooča skupina (Tauberer, b.d.).

Beseda Hekaton (angl. "Hackathon") izhaja iz združitve besed "hack" in "marathon" in naj bi metaforično pomenila tekmovanje v prenosu znanja med ljudmi (Li in Johnson, 2015) oziroma tekmovanje v reševanju poslovnih izzivov (CorpoHub, 2017). Dogodek je torej lahko izpeljan v obliki tekmovanja, kjer zmagovalna ekipa dobi nagrado. Slednja je lahko v obliki denarnega zneska, od 2 000 eurov (Li in Johnson, 2015) do 5 000 eurov (Svet kapital, 2018; Start: upMaribor, 2018), produkta ali storitve (izobraževanje, mentorstvo itd.) (CorpoHub, 2017; Przyczyna, 2018).

Organizator dogodka določi vsebino srečanj, ki je lahko zelo specifična (npr. Inovativni načini povečevanja zavedanja in prepoznavanja kapi) (Li in Johnson, 2015) ali bolj splošna (npr. Prihodnost dela) (Competo, 2018). Prav tako pa je možno, da vsebina hekatona sploh ni določena, kar pomeni, da se lahko udeleženci ukvarjajo z idejo, ki jim je najbolj zanimiva (Yadav, 2014).

Tako lahko ločimo hekatone glede na vsebino srečanj. Na začetku so bili hekatoni organizirani zgolj v namen razvoja inovativnih tehnologij, kjer so se predvsem osredotočali na *specifičen jezik programiranja* (npr. Javascript hekaton, hekaton vizualizacije, mobilni hekaton in podobno) ali *razvoju določenih aplikacij* (angl. Application-based hackathons) (npr. razvoj mobilnih operacijskih sistemov, računalniških iger in podobno) (Hackerearth, b.d.; Lodato in DiSalvo, 2016). Danes pa je vse več hekatonov, ki se osredotočajo na vzrok in so tako imenovani *socialni hekatoni* ali '*na problem orientirani*' hekatoni. Slednji se navezujejo na neko družbeno problematiko, kot na primer na zdravje, izobraževanje, politiko (korupcijo), okoljsko ozaveščanje (npr. varovanje z vodo) in podobno (D'Ignazio, 2014; Hackerearth, b.d.; Lodato in DiSalvo, 2016). Seveda se lahko tudi na takšnih hekatonih razvijejo ideje o določenih tehnoloških rešitvah, vendar je v ospredju predvsem aktivna udeležba na dogodku, oblikovanje skupin, prenos znanja, druženje in na tak način razrešitev določenih družbenih težav ali odnosov (Lodato in DiSalvo, 2016). Ločimo lahko tudi *hekatone osredotočene na specifično industrijo*

(angl. Industry-specific hackathon), ki so organizirani z namenom spodbujanja inovacij v določeni industriji, kjer so že sprejeti in znani določeni produkti ali tehnologija (Hackerearth, b.d.). Sem sodijo na primer hekatoni, ki se navezujejo na turizem (Corpohub, 2017), šport (Adidas, 2018), kozmetiko (Hackathon.io, 2018) in podobno.

Hekaton se med seboj razlikujejo tudi glede na čas izvajanja, saj so lahko *enodnevni* (npr. Competo HR hekaton) (Competo, 2018) ali *večdnevni* (npr. "Make the Breast Pump Not Suck!" hekaton) (D'Ignazio idr., 2014).

Ločimo tudi *notranje* (angl. Internal) in *zunanje* (angl. External) hekatone. Prvi so organizirani znotraj enega podjetja, kjer so udeleženci tamkajšnji zaposleni. Drugi pa so namenjeni vsem posameznikom, ne glede na njihovo delovno mesto (Przyczyna, 2018).

Hekaton se lahko razlikujejo tudi glede na kraj izvajanja, saj imamo *fizične* ali "*offline*" in *virtualne* ali "*online*" hekatone. Prvi potekajo na določenem mestu, medtem ko se na drugih posamezniki in ekipe povezujejo kar preko spleta. Prednost omenjenega pristopa je, da omogoča povezovanje ljudi po celem svetu in ni omejeno samo na določeno območje (Hackerearth, b.d.; Przyszyna, 2018).

ZGODOVINSKI PREGLED RAZVOJA METODE

Hekaton dogodki so bili na začetku nepoznana, neformalna združenja, medtem ko so danes dobro organizirani, dobro sprejeti in dobro financirani dogodki (Lodato in DiSalvo, 2016). Najprej so bili dogodki namenjeni zgolj razvijanju inovativnih tehnologij (npr. različnih aplikacij, spletnih strani, robotov in podobno), kamor so bili vabljeni samo posamezniki iz skupnosti razvijalcev (angl. developer community), medtem ko je danes vsebina hekatonov zelo raznolika in prilagojena potrebam različnim podjetjem oziroma organizatorjem (Hackerearth, b.d.).

Začetek hekatonov sega v leto 1970, ko je podjetje Homebrew v Silicon Valley spodbudilo računalniške navdušence in programerje k udeležbi na dogodek računalniškega kluba. Ljudi so povabili z enakim namenom kot jih danes vabijo na hekatone – izmenjava informacij, povezovanje, delo na projekti in podobno (Adafruit, 2015). To je bil nek začetek strokovnih združenj. Vendar šele 1999 so računalniški strokovnjaki iz podjetja OpenBSD prvič uporabil izraz 'Hekaton'. S tem so poimenovali dogodek, ki se je organiziral v Calgary, Alberta in dogodek Sun Microsystems. Kasneje so tehnološki velikani (npr. Yahoo, Facebook, LinkedIn) pripomogli k popularizaciji dogodkov. Predvsem so jih predstavili v obliki tekmovanj, z namenom iznajdbe novih produktov in odkrivanja talentiranih programerjev (D'Ignazio, 2014).

UPORABNOST METODE SKOZI ZNANSTVENE RAZISKAVE

O hekatonih je zelo malo znanstvenih raziskav, kljub temu, da se po svetu organizirajo že več kot desetletje. Narejenih je bilo nekaj študij primerov (npr. Lodato in DiSalvo, 2016), kjer pa so se bolj kot

preučevanju uporabnosti organiziranja dogodkov, posvetili analiziranju in predstavljanju poteka, končnih rešitev in idej posameznega hekatona.

Uporabnost hekatonov bi lahko bila nižja zaradi določenih pomanjkljivosti, ki jih izpostavljajo različni skeptiki. Nekateri namreč pravijo, da se tekom hekatona spodbuja posameznikova nerealistična pričakovanj glede uresničevanja dobljenih inovativnih rešitev (D'Ignazio, 2014; Tauberer, b.d.) in nezdrava tekmovalnosti med ekipami (Tauberer, b.d.). Udeleženci so namreč ponavadi pod velikim stresom, saj delujejo pod časovnim pritiskom (D'Ignazio, 2014), kar lahko na večdnevni hekatoni vodi v pomanjkanje spanca, ki še dodatno povečuje posameznikov stres (Tauberer, b.d.). Kljub vsemu ne smemo pozabiti, da lahko določenim posameznikom časovna omejenost predstavlja prednost pri delu, saj jih sili v učinkovitost in osredotočenost na problem (D'Ignazio, 2014).

Pomanjkljivost hekatonov se navezuje tudi na morebitno izkoriščanja oblikovalcev rešitev, torej zaposlenih, saj je udeležba prostovoljna, neplačana in ponavadi izven delovnega časa (D'Ignazio, 2014). Prav tako lahko omenimo še eno slabost hekatonov, in sicer, da podjetja na hekatoni izpostavljajo svoje talentirane zaposlene in tvegajo, da jih opazijo druga podjetja, ki bi jim ponudila boljše delovno mesto.

Kljub pomanjkljivosti raziskav lahko sklepamo, da je organizacija hekatona dobra in koristna za posameznike, skupine in podjetja, saj udeležba ponuja številne prednosti. Skupinam, ki razvijajo določeno idejo, nudi posvetovanje s strokovnimi mentorji (Svet kapital, 2018) in povezovanje z organizatorji ter sponzorji dogodka, ki bi jim lahko omogočili uresničitev njihovega dela (D'Ignazio, 2014). Prav tako sodelovanje na hekatonu omogoča izjemen napredek in razvoj idej v zelo kratkem času, prinaša nove poslovne priložnosti in poznanstva, možnost razmišljanja izven svojih okvirov, prenos izkušenj in privlačne nagrade (Svet kapital, 2018).

Ena izmed glavnih pridobitev hekatonov je tudi ta, da se tekom dogodka ljudje zelo povežejo in oblikujejo neko skupnost. Večina udeležencev je tako pripravljena ohranjati stike in delovati na področju zastopane problematike tudi po končanem dogodku. Na tak način se udeleženci s pomočjo organizatorja lahko srečujejo na neformalnih ali spletnih srečanjih. S tem pa se udeležencem ponudi, da se povežejo tudi z drugimi skupinami, ki so sodelovale na dogodku, in se morda priključijo izvedbi njihovega projekta (D'Ignazio, 2014).

Tudi za podjetja so dogodki uporabni, saj jim predstavljajo vir različnih inovativnih idej za produkte in usluge, nabor talentiranih kadrov (D'Ignazio, 2014) in možnost spoznavanja drugih podjetij ter posledično sodelovanja z njimi (Petkovšek Štakul, 2018). Podjetjem lahko torej hekaton dogodek predstavlja cenejšo različico iskanja zaposlenih kot tradicionalna metoda zaposlovanja, saj jim dogodek omogoča dostop do talentiranih posameznikov. Pogoji za zaposlitev je tako lahko dober nastop na hekatonu, s tem pa se izognejo številnim intervjujem (Hackerearth, b.d.).

Prav tako podjetje z udeležbo na hekatonu opozarja na svoj obstoj in hkrati spodbudi zaposlene h kreativnosti, jih na nek način motivira z aktivno udeležbo na dogodku in jim nudi možnost povezovanja v skupnost, ki se oblikuje po samem hekatonu (Gabršček, 2018).

NATANČNA PREDSTAVITEV METODE

1. NAMEN

Namen Hekatona je ponuditi intenzivno in angažirano druženje različnih posameznikov in podjetij za hiter razvoj nekih idej ali produktov. Bistvo je torej združiti ljudi z raznovrstnim znanjem in izkušnjami za razvoj inovativnih rešitev določene problematike. Posledično hekaton predstavlja priložnost za prenos znanja med različnimi generacijami in poklicnimi profili, vzpostavljanje stikov med udeleženci in uveljavljenimi podjetji, iskanje prvih strank za podjetja, validiranje določenih novih idej, pridobivanje članov ekipe za še neizpeljane projekte (Svet kapital, 2018), možnost izboljšave že nastalih idej ali združevanje podobnih idej med seboj (Saltonstall, 2018b) in pridobivanju novega kadra (Przyczyna, 2018).

Hekaton je prav tako namenjen motiviranim posameznikom, ki imajo željo po izobraževanju, sodelovanju, razvijanju novih produktov ter idej in izražanju svojih oblikovalskih spretnosti (D'Ignazio, 2014). Poleg tega so lahko tako imenovani *notranji hekatoni* namenjeni motiviranju in povezovanju zaposlenih znotraj enega podjetja in spodbujanju sodelovalnega delovnega okolja ter kreativnosti zaposlenih. Na tak način zaposleni stopijo iz neke dnevne rutine in svojega prostora udobja ter dopustijo kreativnosti svojo pot (Hackerearth, b.d.; Saltonstall, 2018a; Przyczyna, 2018).

Thomas James Lodato in Carl DiSalvo (2016) pa sta s študijo primera ugotovila, da glavni namen '*na problem orientiranega*' hekatona ni podajanje inovativnih rešitev. Prav zato jih ne moremo razumeti tako črno-belo, ampak predstavljajo omenjeni hekatoni predvsem priložnost združevanja različnih ljudi, interesov in virov za namen sodelovalnega in skupinskega definiranja določenega problema.

2. CILJNA POPULACIJA

Hekaton se med seboj lahko razlikujejo po vsebini, zato je od tega odvisna tudi ciljna populacija. Predvsem organizatorji želijo privabiti čim več različnih posameznikov, različnih generacij in ljudi z različnim znanjem ter izkušnjami. Udeleženci so lahko zaposleni ali študentje (Competo, 2018), strokovnjaki ali laiki in ponudniki ali uporabniki določenega produkta (D'Ignazio, 2014). Organizatorji si želijo aktivne, razgledane in napredno razmišljajoče posameznike ter ekipe, ki se zavedajo pomembnost sprememb in izboljšav v svetu (Start: upMaribor, 2018). Značilnost udeležencev je tudi, da so notranje motivirani, saj hekatoni potekajo med vikendi, torej med njihovim prostim časom (Lodato in DiSalvo, 2016).

Ciljna populacija so lahko posamezniki ali skupine posameznikov. Na nekaterih hekatonih se posamezniki predhodno ali na dan dogodka razdelijo v skupine, ki ponavadi obsegajo okoli 5 članov (CorpoHub, 2017; D'Ignazio idr., 2014; Li in Johnson, 2015; Start: upMaribor, 2018;) ali pa jih, glede na določen kriterij, razdelijo kar organizatorji (npr. glede na poklicni profil ali izkušnje posameznikov) (CorpoHub, 2017). Prav tako so lahko vabljeni tudi novo nastala podjetja ali tako imenovane "Startup" ekipe, katerim organizatorji na tak način omogočijo povezovanje s podjetji ter validiranje njihovih idej (Start: upMaribor, 2018).

3. POTEK IZVEDBE

Za kvalitetno organizacijo mora organizator in soorganizatorji najprej oblikovati informativno in privlačno vabilo na dogodek. Ta mora vključevati nagovor za ciljno populacijo, kraj in čas dogajanja ter vsebino dogodka oziroma izzive, s katerimi se naj bi udeleženci soočili. Vabilo lahko vključuje tudi program dogodka, morebitne nagrade za zmagovalno ekipo hekatona, razloge, zakaj bi bila udeležba na dogodku koristna za posameznika (Svet kapital, 2018), mentorje in poudarek, da pri organizaciji odprtih hekatonov vsa intelektualna lastnina ostaja v ekipi, ki bo rešitev razvila in predstavila. Vabilo lahko vsebuje tudi bolj natančno opredeljeno ciljno skupino udeležencev (npr. koderje, oblikovalce, poslovneže in podobno), saj s tem organizatorji poskrbijo za bolj usmerjeno in strokovno izpeljavo dogodka (Start: upMaribor, 2018). Prav tako je dobro, da se v vabilo vključi informacije o morebitni vstopnini.

Potek hekatonov je različen, saj so to lahko enodnevni ali večdnevni dogodki, kar vpliva na sam program dogajanja. Kljub temu je struktura hekatonov dokaj podobna in si sledi po spodaj zapisanih korakih (Lodato in DiSalvo, 2016):

- Registracija udeležencev
- Uvodne predstavitve problematike
- Oblikovanje skupin
- Delo v skupinah
- Oblikovanje predstavitev
- Nastop pred sodniki
- Podelitev nagrad

V primeru, da dogodek traja tri dni, se lahko prvi dan udeleženci registrirajo in prisluhnejo uvodnim predavanjem, z namenom, da se seznanijo z izzivi, s katerimi se bodo soočili. Na tak način se udeležencem predstavi problematika iz različnih zornih kotov in s strani različnih strokovnjakov. Naslednje jutro je namenjeno oblikovanju skupin posameznikov s podobnimi interesi za reševanje

določenega izziva, vendar z različnim znanjem in izkušnjami. Nato sledi delo po skupinah in sodelovanje v različnih aktivnostih, da bi prišli do kakovostne rešitve izziva. To lahko traja še tretji dan dogodka. Na koncu je nekaj časa namenjenega oblikovanju predstavitve. Dogodek se konča s predstavljanjem rešitev sodnikom in podelitvijo nagrad (Lodato in DiSalvo, 2016).

Organizator hekatona lahko ob registraciji ponudi možnost, da se udeleženci uvrstijo v eno od ponujenih kategorij (npr. uporabniki določene storitve, inženirji, oblikovalci, zdravniško osebje, učitelji, novinarji in podobno), s katerimi izražajo svojo identiteto oziroma strokovnost. Tako potem pridobijo tudi določeno oznako kategorije, kar jim omogoči lažje tvorjenje raznolikih skupin (D'Ignazio, 2014). V skupine pa se lahko razporedijo tudi na podlagi zelo kratkih predstavitev, kjer posamezniki delijo svoj pogleda na izpostavljen problem. Slednje so lahko v obliki javnega nastopanja (Saltonstall, 2018b) ali pa v obliki neformalnega pogovora, kjer drug drugemu predstavljajo svoje ideje. Nekatere manjše skupine lahko med razvrščanjem spoznajo, da je njihov pogled na problem podoben, zato se združijo. Spet druge, večje skupine pa se lahko razdelijo na manjše enote, kjer vsaka deluje na določenem vidiku problema in potem skupaj pridejo do končne rešitve. Na primer, ena del ekipe dela na strojni opremi, medtem ko drug del ekipe oblikuje zunanji del produkta (Lodato in DiSalvo, 2016).

Pomembno je, da organizator dobro predstavi vsebino hekatona oziroma problem, s katerim se bodo soočali. Uvodne predstavitve imajo torej dva cilja. Najprej je pomembno, da se udeležencem posredujejo jasni pogoji in posledice določenega problema, z namenom dobrega razumevanje in potem, da se jim vse predstavi na način, ki bo zanimiv in jih bo pritegnil k razreševanju. Najpomembnejše pa je, da so uvodne predstavitve pripravljene tako, da vsebino hekatona predstavijo kot problem. V resnici pa šele tekom skupinskega dela posamezniki dokončno razumejo in razčlenijo problem, kar jim omogoča razumevanje posledic in s tem posledično možnost delovanje na pogojih problema (Lodato in DiSalvo, 2016).

Za kvalitetno delo bo dober organizator nudil material in pripomočke za ustrezno delo v skupini, kot na primer pisala, papir, samolepilne lističe, velike table, wifi, projektor, mikrofon in podobno. Prav tako ne bo pozabil na pijačo in prigrizke, s katerimi bodo udeleženci dobili energijo za kreativno delo (Saltonstall, 2018b; Tauberer, b.d.).

Glede nagrajevanja je dobro, da so vnaprej določeni in znani tudi ocenjevalni kriteriji, po katerih bo strokovna komisija določila zmagovalno ekipo. Na mariborskem hekatonu so tako določili tri: a) Tehnološki vidik rešitve (koncept rešitve, inovativnost rešitve, inovativna uporaba tehnologij, kvaliteta rešitve) b) Uporabniška izkušnja rešitve ("dizajn" rešitve, vrednost rešitve za uporabnika, tržni potencial rešitve) c) Osebna predstavitev pred komisijo (jasna in prepričljiva predstavitev rešitve) (Start: upMaribor, 2018).

Dobri organizatorji hekatonov se od drugih ločijo po tem, da deluje tudi po končanem dogodku. Tako lahko še naprej spodbujajo in sledijo razvijanju idej in rešitev, ki so bile produkt dogajanja na hekatonu.

Svojo podporo lahko udeležencem pokažejo z nudenju nasvetov, z udeležbo na njihovih dogodkih ali z nudenjem pomoči pri povezovanju s potencialnimi podjetji, ki bi bila pripravljena sodelovati z njimi. Prav tako dobri organizatorji hekatono poskrbijo za možnost povezovanja udeležencev hekatona tudi po samem dogodku. Tako lahko oblikuje skupnost posameznikov in predstavnikov podjetij, ki so še naprej pripravljeni delovati v okviru obravnavane problematike. Organizator lahko ponudi priložnosti za neformalna ali spletna srečanja (D'Ignazio, 2014).

Organizator mora upoštevati, da so končni izdelki, rešitve in produkti odvisni od številnih dejavnikov, kot na primer od časa, ki je na voljo udeležencem in nagrade, ki se jim ponuja. V primeru, da bo hekaton organiziran v obliki večdnevnega dogodka in bo na koncu ponujena tudi nagrada, bodo končni produkti veliko bolj zaključena celota (Lodato in DiSalvo, 2016). Prav zato je pomembno, da organizator poskrbi za sponzorje, ki bodo finančno podprli srečanje, poskrbeli za nagrade ali ponudili druge produkte (npr. hrano in pijačo) (Tauberer, b.d.).

4. KONKRETEN PRIMER

Competo je v letu 2018 organiziral dva HR hekatona z naslovom Prihodnost dela, ki sta bila osnovana na podlagi dizajnerskega razmišljanja. Vsebina hekatonov se je torej nanašala na izzive, s katerimi se bodo podjetja srečevala pri kadrovanju v prihodnosti (Competo, 2018a; Competo, 2018b; Competo 2018c; Gabršček, 2018).

Nekoliko natančneje bom opisala 2. HR hekaton, katerega se je udeležilo 50 zaposlenih iz različnih podjetij (Telekom Slovenija, Lek, Abanka, Skupina Cetus, Merkur Zavarovalnica, Competo in Perry Timms). Med njimi so bili strokovnjaki na kadrovskega področju in tudi posamezniki drugih poklicnih profilov (od tehnologov do finančnikov) (Competo, 2018b; Competo, 2018c).

Cilj je bil v mešanih skupinah poiskati čim več inovativnih rešitev za izzive, kot so pridobivanje mladih za delo v proizvodnji, dvig ugleda zapostavljenih poklicev, vključevanje starejših v digitalne tokove, spodbujanje prenosa znanja in podobno (Petkovšek Štakul, 2018).

Dogodek je trajal en dan. Potek dogodka pa lahko razdelimo v tri faze (Gabršček, 2018):

1.) Definicija izzivov in priprava skupin sodelujočih.

Udeleženci so se že pred samim dogodkom povezali v skupine in definirali izziv. Na spletni strani so organizatorji udeležence nagovorili, da tvorijo raznolike skupine po starosti in strokovnosti. Poleg tega so jim ponudili vodič za dobro definiranje svojega izziva, ki so si ga morali zastaviti.

2.) Dan intenzivnega viharjenja možganov in iskanja rešitev.

Dogodek se je začel z ogrevanjem skupin in motivacijskim predavanjem o prihodnosti dela. Potem je sledilo delo v mešanih skupinah in posvet z mentorjem, ki je bil strokovnjak na področju inovativnih

načinov poslovanja, kreativnosti in priprave dobre predstavitve. Na koncu so sledile predstavitve idej sodnikom in podelitev nagrad.

Pri predstavitvi idej je organizator poskrbel za enoten obrazec, ki je vključeval (a.) Naslov teme in mentorja (b.) Ideja (c.) Vpliv ideje in (d.) Načrt aktivnosti. Nagradili so 4 ideje v različnih kategorijah (najbolj kreativna ideja, najbolj aplikativna, najbolj razdelana/raziskana in najbolj predstavljena ideja) (Competo, 2018b).

3.) Spremljanje ekip

Naloge organizatorjev se ob koncu dneva še niso končale, saj je pomembno tudi kasnejše spremljanje ekip. Na tak način so jim nudili podporo pri razvoju idej in testiranju rešitev. Prav tako so organizatorji po končanem dogodku udeležence povabili na sodelovanje pri srečanjih "Future of work", s čimer so želeli ohranjati skupnost, ki se je razvila tekom samega dogodka.

Ta srečanja so nastala po prvem HR hekatonu, saj so udeleženci pokazali dodaten interes za izmenjavo izkušenj in mnenj. Srečanja so potekala s sloganom "hrana za možgane oz. odnose", kjer naj bi udeleženci pridobili nova znanja in izkušnje, se še bolj povezali in ohranjali stike. Na srečanjih je osrednja tema, gost, ki temo predstavi in poda tudi praktične izkušnje (Tovornik, 2018)

Po končanem dogodku so izdali tudi brošuro, v kateri so bili predstavljeni vsi izzivi iz dogodka. Poleg tega pa so bili zapisani še koraki realizacije rešitve za izziv, s katerim se je skupina ukvarjala na dogodku. Na tak način je organizator dogodka poskrbel za dodatno spodbudo za testiranje inovativnih idej, ki so nastale kot produkt delovanja na hekatonu (Competo, 2018c).

Podjetje, ki se je udeležilo dogodka je pridobilo podporo pri definiranju ključnih izzivov pri kadrovanju, druge poglede na izzive in kreativne rešitve, ki se v okolju najverjetneje zaradi rutine in narave dela ne bi razvile. Podjetje je kot delodajalec svojim zaposlenim omogočilo kreativnost v demokratičnem prostoru in poskrbelo za dvig motivacije preko povezovanja z zaposlenimi iz drugih podjetjih. Prav tako je podjetje z udeležbo na dogodku svojim zaposlenim nudilo možnost sodelovanja v skupnosti "Future of work", ki je namenjena izmenjavanju izkušenj in dobrih praks (Gabršček, 2018).

5. OMEJITVE UPORABE METODE

Hekaton lahko organizira kdorkoli. Pri tem mora upoštevati napotke dobre organizacije, saj bo od tega odvisno delo udeležencev in njihov končni produkt. Predvsem mora biti organizator pozoren, da zagotovi ustrezne okoliščine za kreativno ustvarjanje in, da privabi ciljno populacijo, ki ustreza predpisani vsebini hekatona.

Omejitev uporabljene metode bi lahko bila ta, da je za organizacijo kvalitetnega dogodka potrebno zbrati finančna sredstva in sponzorje, ki bi bili pripravljeni nuditi finančno podporo ali poskrbeti za hrano, pijačo in zanimive ter privlačne nagrade. Karakter hekatonov se namreč sodi na podlagi kraja izvedbe in tudi virov, ki so na voljo udeležencev (Lodato in DiSalvo, 2016).

Hekatonni so v večina primerov organizirani med vikendi, kar skeptiki izpostavljajo kot selektivnost pri udeležbi in omejitve uporabljene metode. Čas organiziranja dogodkov je namreč primernejši za posameznike, ki so pripravljeni in imajo možnost svoj prosti čas nameniti delu. Organizator pa v tem primeru izgubi tiste, ki si prostega vikenda, zaradi drugih obveznosti (npr. starševstvo), ne morejo privoščiti (D'Ignazio, 2014).

Selektivnost pri udeležbi bi prav tako lahko bila glede na starost posameznikov. Kot že omenjeno, je znanstvenih raziskav o hekatonih zelo malo. Informacij o starostni udeležbi na teh dogodkih ni. Zavedam se, da naj bi bili namenjeni posameznikom različnih generacij, vendar sem pri tem skeptična. Menim, da na omenjenih dogodkih najverjetneje prevladujejo mladi, ki so željni novih izzivov in povezovanja z drugimi. Na drugi strani pa najverjetneje primanjkuje starejših zaposlenih, ki svoj prosti čas raje preživijo doma, saj jim narava dela na hekatonih najverjetneje predstavlja več stresa kot mladim. Starejši imajo navadno rajši rigidni urnik dela in naloge, ki ne vključujejo kreativnosti ali časovne omejenosti. Udeležba starejših zaposlenih na hekatonih bi lahko bila omejitev uporabljene metode.

Do zapletov lahko pride tudi pri lastništvu nad idejo, rešitvijo ali produktom, ki je nastala tekom hekatona. Organizator se mora zavedati, da pri organizaciji zunanjega hekatona lastništvo pripada ekipi, ki je idejo oblikovala. Pri organizaciji notranjega hekatona pa lastništvo pripada podjetju, pri čemer mora poskrbeti, da bodo udeleženci o tem seznanjeni. Na tak način se bo organizator izognil morebitnim nevšečnostim (Hackerearth, b.d.).

MOJ POGLED NA METODO

Glede na vse pridobljene informacije lahko zaključim, da je organizacija hekatona uporabna in koristna za posameznike in podjetja, saj udeležba na dogodku ponuja številne prednosti (npr. povezovanje, pridobivanje izkušenj, validiranje še neizpeljanih projektov, pridobivanje talentiranih članov ekipe in podobno).

Po mojem mnenju je dogodek hekaton prav tako odlična priložnost za druženje ob kreiranju inovativnih rešitev. Menim, da se bo v prihodnosti udeležba na takšnih dogodkih še povečala, saj si ljudje dandanes želijo vse več fleksibilnega dela, ki vključuje povezovanje z drugimi. Nenazadnje smo ljudje socialna bitja s temeljno potrebo po druženju in povezovanju, zato je ideja o združitvi dela in povezovanja, idealna.

Poleg tega se ljudje danes vse bolj zavedamo, da je izredno pomembno in dragoceno vseživljenjsko učenje ter prenos izkušenj med različnimi poklicnimi profili in generacijami. Vse bolj se trudimo povezovati in širiti svoje znanje na različna področja, saj vemo, da bomo tako veliko bolj cenjeni zaposleni v podjetju. Hkrati se zavedamo, da je izredno pomemben tudi prenos znanja od starejših

generacij, zato menim, da se bodo morali organizatorji v prihodnje potruditi, da bodo resnično privabljali ljudi različnih starosti.

Zelo dobro se mi zdi tudi organiziranje notranjih hekatonov, ki potekajo znotraj podjetja. Po mojem mnenju lahko to predstavlja odličen način povezovanja zaposlenih in spodbujanje sodelovalnega okolja. Pri tem pa je potrebno paziti, da se takšni dogodki ne organizirajo med vikendi, saj bi v tem primeru spodbudili predvsem negativno vzdušje oziroma izgubili večji del udeležencev, ki prostega časa ne bi želeli nameniti delu.

Kljub temu, da so hekatoni danes že zelo razširjeni in poznani dogodki, pa je znanstvenih raziskav o njih zelo malo. Predvsem bi bilo zanimivo izvedeti kaj več o starostni udeležbi, motivaciji udeležencev in stresu, ki ga doživljajo tekom samega dogodka. Prav tako bi bilo zanimivo raziskati lastnosti hekatonov, kjer posamezniki zaradi zagona pri delu pozabijo celo spati in jesti.

VLOGA PSIHOLOGA

Na hekatonu je lahko vloga psihologa zelo različna. V primeru, da je psiholog eden od članov skupine, ki rešuje določen problem, bi lahko deloval v vlogi moderatorja. Na tak način bi poskrbel za ustrezno delitev dela med člani skupine in pri tem upošteval posameznikove predhodnje izkušnje ter sposobnosti. V okviru tega bi prav tako poskrbel, da bi v delo vključil posameznike z nekoliko manj izkušenj, saj so te ponavadi bolj zadržani in tihi, kljub temu, da imajo morda odlične rešitve za določen problem. Prav tako bi lahko vodil potek skupinskega dela. Pri tem bi lahko uporabil svoje znanje o stopnjah ustvarjalnega mišljenja ter kreativnosti in na tak način spodbujal delo vseh članov skupine. Poleg vsega bi lahko meril čas in poskrbel, da bi si člani skupine privoščili odmore, kjer bi umirili svoje misli in se sprostili. Pri tem bi člane skupine opozarjal na uživanje zdrave in raznolike prehrane, saj je to pomemben vir energije, ki jo člani skupine potrebujejo za uspešno sodelovanje na dogodku. Znotraj skupine bi lahko psiholog krotil tudi nastala nesoglasja ali spore med člani, ki lahko nastanejo, zaradi časovnega pritiska in stresa.

V primeru, da je psiholog del skupine, ki dogodek organiziral, bi lahko najprej pripomogel pri oblikovanju ustreznega vabila na dogodek. Z informativnim in privlačnim vabilom bi k udeležbi spodbudil čim večje število posameznikov, skupin in podjetij. Prav tako bi lahko s svojim znanjem pripomogel k ustrezni razporeditvi prostora, v katerem bi dogodek potekal. Poskrbel bi, da so mize razporejene tako, da omogočajo učinkovito skupinsko delo in hkrati ne motijo drugih skupin. Pri tem bi pazil, da so organizatorji dogodka vedno na določen mestu, dostopni vsem, ki so potrebni dodatnih pojasnil. Prostor bi prav tako razporedil tako, da bi bilo na dogodku čim boljše vzdušje, ki bi posameznikom omogočalo sproščeno, vendar hkrati ustvarjalno delo.

Na začetku dogodka bi lahko psiholog kot del organizacijske skupine pripomogel tudi pri oblikovanju raznolikih skupin. To delo bi bilo potrebno na tistih hekatonih, kjer se lahko prijavijo tudi samo posamezniki. Tako bi poskrbel, da skupino sestavljajo člani z različnim znanjem in izkušnjami. Na koncu bi lahko psiholog vsem udeležencem svetoval, kaj je potrebno vključiti v dobro predstavitev svojih idej. Poleg vsega bi lahko bil psiholog tisti, ki bi po končanem dogodku stopil v stik s posameznimi skupinami in se pozanimal kako poteka realizacija njihove rešitve. Tako bi jih spodbudil in jim morda nudil tudi nasvete, da inovativno rešitev uporabijo v realnem življenju.

LITERATURA

- Adafruit (12.1.2015). Homebrew Computer Club invite from 1975. Pridobljeno s <http://blog.adafruit.com/2015/01/12/homebrew-computer-club-invite-from-1975/>
- Adidas. (2018). 2018 Adidas Hackathons. Pridobljeno s <https://www.adidas-hack.com>
- Competo. (2018a). Competo hr hekaton – prihodnost dela. Pridobljeno s <https://www.competo.si/dogodki/competo-hr-hekaton/>
- Competo. (2018b). Competo hr hekaton – prihodnost dela. Pridobljeno s <https://www.competo.si/dogodki/2-competo-hr-hekaton-prihodnost-dela-2/>
- Competo. (2018c). Competo HR hekaton: Prihodnost dela. [Brošura]
- Corpohub. (2017). Prvi vseslovenski turistični hackathon. Pridobljeno s <http://business-hackathon.com/si/sto-hackathon/>
- D'Ignazio, C., Hope, A., Metral, A., Zuckerman, E., Raymond, D., Brugh, W. in Achituv, T. (b.d.). Hacking the Hackathon With Breast Pumps and Babies. Pridobljeno s <http://peerproduction.net/wp-content/uploads/2016/03/Hacking-the-hackathon-draft.pdf>
- Gabršček, A. (2018). Competo HR hekaton: PRIHODNOST DELA. Pridobljeno s <https://www.competo.si/blog/competo-hr-hekaton-prihodnost-dela/>
- Hackathon.io. (2018). HackTheLips with L'Oréal. Pridobljeno s <http://www.hackathon.io/hackthelips-with>
- Hackerearth. (b.d.). I want to Organize a hackathon. Pridobljeno s <https://www.hackerearth.com/sprints/info/organizer/>
- Li, L. M. in Johnson, S. (2015). Arquivos de Neuro-Psiquiatria. *Hackathon as a way to raise awareness and foster innovation for stroke*, 73(12), 1002-1004.
- Lodato, T. J. in DiSalvo, C. (2016). Issue-oriented hackathons as material participation. *New media and society*, 18(4), 539–557.
- Lokar, S. (7.3.2018). Prvi HR hekaton: Izkušeni in drzni skupaj nad izzive dela prihodnosti. Pridobljeno s <https://www.dnevnik.si/1042803953>
- Saltonstall, M. (2018a). Unlock your team's creativity: running great hackathons. Pridobljeno s <https://www.blog.google/inside-google/working-google/unlock-your-teams-creativity-running-great-hackathons/>
- Saltonstall, M. (2018b). Unlock your team's creativity: running great hackathons: Part 2. Pridobljeno s <https://www.blog.google/inside-google/working-google/unlock-your-teams-creativity-hackathons-part-2/>
- Start: upMaribor. (2018). Mobility hackathons 2018. Pridobljeno s <https://www.startupmaribor.si/sl-si/dogodek/207/mobility-hackathon-2018>

- Svet kapita. (16.10.2018). Hackathon v Mariboru v iskanju inovativnih rešitev. Pridobljeno: https://svetkapitala.delo.si/aktualno/hackathon-v-mariboru-v-iskanju-inovativnih-resitev-6699?meta_refresh=true
- Petkovšek Štakul, J. (13.9.2018). HR hekaton: Ali je Slovenija zrela za izmenjavo talentov med podjetji? Pridobljeno s: <https://www.dnevnik.si/1042839612>
- Przyczyna, K. (2018). What is a hackathon? Here's all you need to know. Pridobljeno s <https://challengerocket.com/knowledge-base/what-is-a-hackathon-heres-all-you-need-to-know.html>
- Tauberer, J. (b.d.). How to run a successfulHackathon. Pridobljeno s <https://hackathon.guide>
- Yadav, V. (2014). What is a hackathon? What do you do in it? Is it a team event? If yes, what are team sizes? Pridobljeno s <https://www.quora.com/What-is-a-hackathon-What-do-you-do-in-it-Is-it-a-team-event-If-yes-what-are-team-sizes>
- Tovornik, N. (2018). Hrana za možgane – “FoW” zajtrki. Pridobljeno s <https://www.competo.si/blog/hrana-za-mozgane-fow-zajtrk/>